



Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Природничий факультет
Кафедра географії



СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СЕМІОТИЧНА ГЕОГРАФІЯ

ВВ.2.2.15

Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014.07 Середня освіта (Географія)
Освітньо-професійна програма	Середня освіта (Географія та іноземна мова) Середня освіта (Географія), туристсько-краєзнавча робота
Статус	Вибіркова дисципліна
Форма навчання	Денна, заочна
Семестровий контроль	Залік

Курс 4
Семестр 8
ECTS 3
Годин 90

РОЗПОДІЛ ГОДИН:

Аудиторні години				Самостійна робота		Тижнєве навантаження	
Лекції		Практичні				аудиторне	самостійна робота
денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма	денна форма	заочна форма		
24	8	12	4	54	78	3	5

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА:

	Лекції	Практичні
ПІБ	Бикова Марія Дмитрівна	Бикова Марія Дмитрівна
Посада	асистент кафедри туризму	асистент кафедри туризму
Вчене звання	доцент кафедри туризму	доцент кафедри туризму
Науковий ступінь	кандидат географічних наук	кандидат географічних наук
Профіль викладача	https://fpgoe.npu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/БИКОВА_Марія_Дмитрівна.pdf	https://fpgoe.npu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/БИКОВА_Марія_Дмитрівна.pdf
e-mail	m.d.bykova@npu.edu.ua	m.d.bykova@npu.edu.ua

МЕТА КУРСУ:

Метою викладання навчальної дисципліни «Семіотична географія» є формування систематизованих знань, умінь та навичок у галузі семіотичної географії.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТІ:

Результати навчання	Компетентності
Знати: - об'єкт, предмет, методи та наукові завдання семіотичної географії; - теоретико-методичні засади вивчення символів різного виду. Вміти: - розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у професійній діяльності та у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів і явищ.	Інтегральна компетентність - здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері географії як в процесі навчання, так і в процесі роботи.
Знати: - особливості трансформаційних та глобалізаційних процесів у світовому господарстві; - сучасні тенденції глобальної етнокультурної консолідації та перспективи збереження культурного розмаїття світу. Вміти:	Загальні компетентності - універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності

– користуватися лінгвістичними картами, геоінформаційними системами, навчальною та науковою літературою.	здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.
Знати: – особливості зв'язків географії та семіотики; – географічні аспекти символів різного виду; – семіотичні особливості лінгвістичної географії; – різноманітність систем письма; – прояви географічної специфіки країн у державних гербах та емблемах; – прояви географічної специфіки країн у державних прапорах; – державні символи адміністративно-територіальних одиниць України і окремих локалітетів; – державні символи окремих міст, територій та держав світу; Вміти: – порівнювати семіотичні та географічні дані; – виділяти іконічні, індексальні та символічні знаки географічного характеру; – визначати регіональні особливості систем листа; – блазонувати (описувати) герби із прив'язкою до відповідної території; – описувати прапори із прив'язкою до відповідної території; – визначати семіотичну своєрідність регіонів України; – визначати семіотичну своєрідність держав світу.	Фахові компетентності - є важливими для успішної професійної діяльності за спеціальністю «014.07 Середня освіта (Географія)» і передбачають готовність до застосування сучасних технологій для формування та надання освітніх послуг відповідно до вимог споживачів.

ПЕРЕДУМОВИ ДО ВИВЧЕННЯ:

Знання з курсів «Загальне землезнавство», «Картографія з основами топографії», «Географія населення і розселення», «Історична географія», «Основи теорії суспільної географії», «Географія світового господарства», «Географія України», «Регіональна економічна і соціальна географія», «Соціологія» тощо.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

- Під час викладання дисципліни «Семіотична географія» викладач застосовує наступні методи навчання:
- за джерелом передачі та характером сприйняття інформації: словесні методи (лекція, пояснення, відповіді на запитання, дискусія), наочні (ілюстрація, демонстрація), практичні.
 - за розв'язком основних дидактичних завдань: набуття знань; формування вмінь та навичок; застосування знань; застосування творчої діяльності; засвоєння знань; перевірка знань.
 - за характером пізнавальної діяльності в процесі засвоєння змісту дисципліни: пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; дослідницький; евристичний.

- за поєднанням методів: інформаційно-повідомлюваний і виконуваний; пояснювальний і репродуктивний; інструктивно-практичний і продуктивно-практичний; пояснювально-спонукальний і частково-пошуковий; спонукальний і пошуковий.

Самостійна навчально-пізнавальна діяльність студентів реалізується за допомогою самостійних дій, що вимагають розумових і вольових зусиль і закінчуються конкретними результатами. Вона охоплює підготовку до лекцій (опанування пройденого на попередніх лекціях матеріалу) та практичних занять, а також виконання відповідних завдань у позааудиторний час; підготовку доповідей на запропоновану викладачем тему або підготовку презентації в електронній формі тощо.

Дистанційне навчання проводиться через платформи Google Meet та Zoom, що дозволяє студентам оволодіти необхідним навчальним матеріалом, інтерактивно взаємодіяти з викладачем в процесі навчання тощо. Консультації з навчальної дисципліни можуть проводитися в день проведення лекцій і практичних занять, за попередньою домовленістю або у визначений день (згідно з графіком консультацій складеним на кафедрі).

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА ПОБУДОВА КУРСУ:

Теми лекцій	Теми практичних	Самостійна робота	Оцінювання
Змістовий модуль I.			
Тема 1. Семіотика та її зв'язок із географією: комунікативний простір. Семіотика як наука про знаки.	Тема 1. Географічна основа символів. Семіотична географія як наука про просторові поєднання знаків, символів та емблем та їх відмінності від місця до місця.	Географічні відмінності знаків.	Усне опитування, тестування, проєктні роботи. Ділова гра, дебати. Модульна контрольна робота
Тема 2. Географічний аспект іконічних, індексальних та символічних знаків.	Тема 2. Географія та іконічні знаки. Геоіконіка та картографія. Індексальні знаки та орієнтування у просторі. Умовні знаки у географії.		
Тема 3. Різноманітність мов. Лінгвосеміотична географія. Географія систем письма.	Тема 3. Класифікація мов світу. Географічний аспект різноманітності мов. Лінгвосеміотична географія. Класифікація систем письма світу. Їхні територіальні поєднання. Географічний аспект різноманітності систем письма. Графосеміотична географія.	Системи письма країн та регіонів світу та їх значення у розвитку світової культури. Проєктна робота. <i>Презентація на практичному занятті.</i>	
Тема 4. Географічний аспект геральдики: державні герби та територіальні емблеми.	Тема 4. Географічні засади геральдики. Класифікація національних гербів. Їхні територіальні поєднання. Географічний аспект	Державні герби та територіальні емблеми країн світу (на вибір). Проєктна робота. <i>Презентація на практичному занятті.</i>	

	різних емблем.		
Тема 5. Географічний аспект вексилнології: державні прапори та територіальні знамена.	Тема 5. Географічні основи вексилнології. Класифікація державних прапорів. Їхні територіальні поєднання. Географічний аспект різних прапорів.	Кольори та фігури державних прапорів.	
Тема 6. Географічний аспект гімнології: державні гімни та територіальні музичні символи.	Тема 6. Географічні засади гімнології. Класифікація державних гімнів. Їхні територіальні поєднання. Географічний аспект територіальних музичних знаків.		
Тема 7. Семіотичні поєднання в адміністративно-територіальних одиницях України та окремих локалітетах.	Тема 7. Поєднання гербів, прапорів, гімнів та інших регіональних символів адміністративно-територіальних одиницях України, в окремих муніципальних утвореннях та поселеннях.	Особливості символіки історико- культурних регіонів України (на вибір). Проектна робота. Презентація на практичному занятті.	
Тема 8. Семіотичні поєднання в історико-культурних регіонах світу та зарубіжних країнах.	Тема 8. Поєднання гербів, прапорів, гімнів та інших регіональних символів в історико-культурних регіонах світу, в окремих зарубіжних країнах та їх частинах.	Ділова гра «Семіогеографічна подорож».	

ОЦІНЮВАННЯ:

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі *заліку*, поточна успішність з дисципліни оцінюється від 0 до 100 балів включно. Студент одержує залік, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів. Якщо студент протягом семестру набрав від 0 до 34 балів, він має можливість пройти повторне вивчення навчальної дисципліни відповідно до порядку, визначеного в університеті і перескласти підсумковий контроль на загальних підставах.

Оцінювання *поточної успішності* ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання, яка передбачає:

1. Усна відповідь – 5 балів.
2. Тестування – 12 балів (по 6 балів кожен тест).
3. Проектні роботи – 12 балів (по 6 балів кожна робота).
4. Виконання практичних завдань – 16 балів (по 2 бали за кожен практичну роботу).
5. Ділова гра «Семіогеографічна подорож» – 6 балів.
6. Модульна контрольна робота – 14 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти:											
Поточне оцінювання									Поточне оцінювання	Залік	Загальна сума балів:
Модуль №1											
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	МКР			
7	7	13	13	7	13	13	13	14	100	100	100
Сума балів		Оцінка ECTS	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів								
90–100		A	Студент добре засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення рекомендованих навчальних і наукових першоджерел, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, логічно мислить і будує відповідь, демонструє високий рівень засвоєння практичних умінь та навичок.								
80–89		B	Студент засвоїв теоретичний матеріал і добре знає зміст навчальної дисципліни, основні положення рекомендованих навчальних і наукових першоджерел, логічно мислить і будує відповідь, демонструє вміння і навички використання теоретичних знань для розв’язання практичних завдань, але припускається неточностей і помилок.								
70–79		C	Студент опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, логічно мислить і будує відповідь, демонструє вміння і навички використання теоретичних знань для розв’язання практичних завдань, але відповідає недостатньо аргументовано, логічно і послідовно.								
65–69		D	Студент має посередні знання навчального матеріалу, слабо орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, порушує логіку і послідовність відповіді, припускається суттєвих неточностей і помилок, слабо застосовує теоретичні знання при розв’язанні практичних завдань.								
60–65		E	Студент має посередні знання навчального матеріалу, погано орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, відповідає непереконливо, припускається суттєвих неточностей і помилок, плутає поняття, погано вміє застосовувати теоретичні знання при розв’язанні практичних завдань.								
35–59		FX	Студент не опанував навчальним матеріалом дисципліни, майже не орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, відповідає непереконливо, припускається суттєвих неточностей і помилок, не вміє застосовувати теоретичні знання при розв’язанні практичних завдань.								
00–34		F	Студент не знає значну частину навчального матеріалу і має фрагментарні знання теоретичного матеріалу, не орієнтується у рекомендованих навчальних і наукових першоджерелах, не має практичних вмінь і навичок розв’язання практичних завдань.								
Шкала оцінювання: національна та ECTS											
Сума балів за всі види навчальної діяльності		Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою								
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики						для заліку		

90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D		
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ:

Основна:	1. Ділі Дж. Основи семіотики / Перекл. з англ. та наук. ред. Анатолій Карась. Львів : Арсенал, 2000. 232 с.	Допоміжна:	1. Мисько Ю., Пивоваров С. Медальєрика та фалеристика Буковини (кінець XVIII – 40-і роки XX ст.): історико-краєзнавчі нариси. Чернівці: Друк Арт, 2017. 184 с.
	2. Карпов В. В. Експертиза предметів вексилнології та фалеристики : навч. посібник. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 192 с.		2. Полянська І. Ордени кінця XVIII середини XX століття з колекції Львівського історичного музею: каталог. Львів: Априорі, 2013. 120 с.; іл
	3. Карпов В. В. Українська звитьга в символах. Київ: О. Філюк, 2016. 421 с.; іл.		3. Пістун М.Д. Основи теорії суспільної географії: Навч. посібн. К.: Вища школа, 1996. 231 с.
	4. Нестеренко П. В. Допоміжні історичні дисципліни геральдика, фалеристика : навч. посібник. Київ : Кондор, 2014. 448 с.		4. Топчієв О. Г. Основи суспільної географії: Навч. посібн. Одеса: Астропринт, 2001.
	5. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями і проблеми: підручник. Полтава : Довкілля-К, 2008. 712 с.		5. Шаблій О.І. Основи суспільної географії. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 296 с.
	6. Семіотичний аналіз явищ культури: Монографія. К., Інститут філософії імені Г.С. Сковороди НАН України, 2021. 396 с.		

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Студент повинен ретельно готуватися до практичних робіт: виконувати всі завдання; опрацьовувати рекомендовану основну та допоміжну літературу, а також картографічний та статистичний матеріали тощо. Виконання практичних та індивідуальних завдань повинно відповідати вимогам, що висуваються до вирішення відповідного завдання та свідчити про його самостійність. Важливою є активна участь студентів в обговоренні питань теми як на лекційному, так і практичному заняттях. Пропущені заняття необхідно відпрацювати. Це можливо зробити як у дні консультацій відповідного викладача, графік яких представлений на кафедрі географії, так і за особистою домовленістю з викладачем. Під час дистанційного навчання відпрацювання пропущених занять проводиться онлайн за допомогою платформ Google Meet або Zoom.